

Մեդիա խմբակի ծրագիր

Խմբակի անվանումը՝ «Ես մեդիագրագետ եմ»

Աբովյանի N 2 հիմնական դպրոց

Տնօրեն՝ Ա. Տաշյան

Խմբակի ղեկավար՝ Հասմիկ Հայրապետյան

Ծրագրի կազմող՝ Հասմիկ Հայրապետյան

Խմբակի տևողությունը՝ շաբաթական՝ 2 ժամ, տարեկան՝ 68 ժամ

(տեսական՝ 23 ժամ, գործնական՝ 45 ժամ)

Խմբակի մասնակիցներ՝ 7-9-րդ դասարանների աշակերտներ

Դասընթացի հիմնական բովանդակությունը ներառում է հետևյալ ոլորտները՝

- Մեդիայի ասեղիքն ու կենսագրությունը,
- Մեդիայի ազատությունն ու սահմանները,
- Տպագիր մեդիա,
- Ձայնը և մեդիան,
- Պատկերը և մեդիան,
- Նոր մեդիա: Ես՝ որպես մեդիագրագետ քաղաքացի:
  - ✚ Google-ի կրթական գործիքները
  - ✚ Smart Notebook ծրագրի ուսուցում
  - ✚ PowerPoint ծրագրի ուսուցում

Նախագծի ստեղծում՝

Դասընթացի անցկացումը ենթադրում է համակարգչային տեխնիկայի, էլեկտրոնային գրատախտակի կիրառում, որով հազեցած է դպրոցը: Այդ ամենը կնպաստի մեդիա քննադատության ուսուցմանն մեդիա արտադրանք պատրաստելու միջոցով: Ծրագրում ներառված են այն թեմաները, որոնք համապատասխանում են սովորողների նախասիրություններին, հետաքրքրություններին ու նպաստելու են գործնականում ՏՀՏ գործիքների ճիշտ և նպատակային օգտագործմանը: Ծրագիրը նախատեսված է 12-15 տարիքային խմբերի համար:

Ծրագրում նշված է ընդհանուր ժամաքանակը ուսումնական տարվա համար, թեմայի վերնագիրը, տրամադրվող ժամաքանակը, նպատակները, ակնկալվող վերջնարդյունքները՝ հիմնական շեշտը դնելով սովորողի գիտելիքների, կարողունակությունների, հմտությունների զարգացման և գործնական աշխատանքների վրա:

Խմբակի աշխատանքներում կարևորվում է թիմային աշխատանքը և համագործակցությունը որևէ վստահելի, էթիկական ու որակյալ լրատվամիջոցի կամ լրագրողի հետ, ծրագրում ներառված են լրագրության, խոսքի ազատության ու մեդիայի մասին ֆիլմերի դիտում-քննարկումներ:

Խմբակի աշխատանքների արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով յուրաքանչյուր թեմայի ավարտից հետո սովորողները խմբերով ցուցադրելու են իրենց կատարած աշխատանքները և գնահատվելու են, իսկ յուրաքանչյուր կիսամյակի ավարտին խմբակի ղեկավարը ներկայացնելու է հաշվետվություն կատարած աշխատանքների և արդյունքների վերաբերյալ: Հաշվետվությունը ներկայացվում է գործնական աշխատանքի ձևով սովորողների կողմից, իսկ խմբակի ղեկավարի կողմից գրավոր հաշվետվություն է ներկայացվում տնօրինությանը:

Դասընթացը կխթանի դպրոցում գործող «Դարանի TV», «Կրթագրույց» և «Դարանի» ամսաթերթի աշխատանքների գործիքակազմի բարելավմանն ու թիմի համալրմանը: Խմբակի աշակերտները կշարունակեն ստեղծել կրթական, տեղեկատվական, ճանաչողական ու ժամանցային նյութեր:

Որպես գնահատման միջոց կլինեն մրցույթներն ու նախագծային աշխատանքները:

Խմբակի նպատակ՝

Մեդիականացված աշխարհում ապահով, արդյունավետ, օգտակար ու հետաքրքիր ապրելու համար մեզ նոր տիպի գրագիտություն է անհրաժեշտ:

- Աշակերտը իմանա, թե ինչ է մեդիան, ինչու է կարևոր հասկանալ մեդիայի աշխատանքը, նպատակները, մեթոդները:

- Ծանոթացնել աշակերտներին, թե որոնք են մեդիայի ուղերձները, և ինչ է մեդիագրագիտությունը:
- Աշակերտների մոտ զարգացնել տեխնոլոգիական հմտությունները, ինքնուսուցման և ինքնադրսևորման կարողությունները:
- Աշակերտների մոտ զարգացնել հետաքրքրություններ տարբեր ժամանակաշրջանների տեղեկատվության պահպանման համակարգերի մասին: Ավելի կարևոր է, որ նրանք պետք է հասկանան այն մարտահրավերները կամ սկզբունքները, որոնք հանգեցրել են այդ համակարգերի ստեղծմանը, և որ այդ համակարգերը որոշակիորեն, կամայականորեն ստեղծվել են ընդհանուր խնդիր լուծելու համար:
- Աշակերտը տիրապետի մեդիագրագիտության և անվտանգության հիմնական կանոններին՝ հասկանալով դրանց հետ կապված վտանգները: Կարողանա նշել իրական և մեդիա միջավայրերի տարբերությունները՝ մեդիայից ստացված տեղեկատվությունը համադրելով իրական կյանքին, ունենա քննադատական և վերլուծական մտածողություն:
- Թվային գրագիտություն դասընթացի նպատակն է պատրաստել և ոգևորել առավել մեծ թվով աշակերտների՝ ընտրելու ապագայի նորարարական և ստեղծագործական մասնագիտություններ:
- Աշակերտներին ակտիվորեն ներգրավել դասանցկացման պրոցեսին, նրանց մասնակից դարձնել դասավանդման ու ինֆորմացիայի փոխանակման ընթացքին (օրինակ՝ հանձնարարել նրանց՝ դասի բոլոր մասնակիցների համար բացել դասընթացի բլոգը, կամ մոնտաժել ու ինտերնետում տեղադրել տեսանյութ): Այդպիսով՝ աշակերտներն իրենց ավելի կարևորված ու ներգրավված կզգան և կօգնեն ուսուցչին:

Խնդիրներ՝

- Ուսուցման համակարգերի ֆունկցիոնալ հնարավորությունները և այդ միջավայրի կիրառումը էլեկտրոնային դասընթացի ստեղծման, կազմակերպման և կառավարման գործընթացում:
- Աշակերտներին հնարավորություն տալ իրենց առջև դրված խնդիրներին տալ ստեղծագործական լուծումներ:

Վերջնարդյունք՝

- Իմանա մեղիայի ժամանակակից ընկալումն ու սահմանումը, դերը:
- Հասկանա մեղիագրագիտության անհրաժեշտությունը:
- Գնահատի իր և ուրիշների կարծիքն ու փաստարկները, վերլուծի պատճառահետևանքային կապերը և կայացնի որոշումներ:
- Ճանաչի տեղեկատվական աղբյուրների ու միջոցների բազմազանությունը, որոշի և բնութագրի աղբյուրի արժանահավատությունը և այն օգտագործելիս կատարի հղումներ:
- Տիրապետի թվային տարածքում ապահով գտնվելու կանոններին:
- Ստեղծի մեղիա բովանդակություն և կարողանա տարածել իր ասելիքը մեղիայի տարբեր հարթակներում՝ գիտակցելով դրա հետևանքներն ու ազդեցությունը, պահպանելով էթիկան և համացանցից օգտվելու անվտանգության կանոնները:

Թեմա 1	Մեղիայի ասելիքն ու կենսագրությունը / 4 ժամ
Նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> • Նախատեսվում է աշակերտներին գիտելիքներ տալ տարբեր դարաշրջաններում տեղեկատվության, պահպանման, մշակման գործընթացի մասին: • Աշակերտների մոտ զարգացնել հետաքրքրություններ տարբեր ժամանակաշրջանների տեղեկատվության պահպանման համակարգերի մասին: Ավելի կարևոր է, որ նրանք պետք է հասկանան այն մարտահրավերները կամ սկզբունքները, որոնք հանգեցրել են այդ համակարգերի ստեղծմանը, և որ այդ համակարգերը որոշակիորեն, կամայականորեն ստեղծվել են ընդհանուր խնդիր լուծելու համար:
Վերջնարդյունքը	<ul style="list-style-type: none"> • Նկարագրի մեղիայի զարգացման պատմությունը, ժամանակակից ընկալումն ու սահմանումը, տալ ներկա դաշտի կառուցվածքը:

	<ul style="list-style-type: none"> • Գնահատի տեղեկատվության նյութը՝ կախված աղբյուրներից ու լսարանից:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում են տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ նոթատետր, բառարան, համակարգչային ճժանդակ տեխնիկական սարքեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	Տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ Գործնական ուսուցում՝ 2 ժամ
Հղումներ	1.«Մեդիան և մեդիագրագիտությունը» բաժնի առաջին մասը՝ «Մեդիա iqիտություն» ձեռնարկում, 2.«Մեդիայի ասելիքը» «Մեդիագրագիտություն» ձեռնարկում, 3. «Մեդիամարտ» խաղ, թեմա 1:

Թեմա 2	Մեդիայի ազատությունն ու սահմանները/10 ժամ
Նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> • Ծանոթացնել հաղորդակցման ձևերի կիրառությանն: • Ձևավորել գիտելիքներ խոսքի ազատություն և մտքի ազատություն եզրույթների վերաբերյալ: • Աշակերտի մոտ զարգացնել քննադատական մտածողությունը: • Ծանոթացնել ԶԼՄ-երի օգտագործած մանիպուլյացիոն հնարքներին:
Վերջնարդյունքը	<ul style="list-style-type: none"> • Աշակերտը գտնի և նկարագրի, թե ինչպես են մարդիկ օգտագործում տեխնոլոգիաների բազմաթիվ տեսակներ իրենց առօրյա անձնական և աշխատանքային կյանքում: • Գնահատի թվային աղբյուրների ճշգրտությունը, տեղին և հարմար լինելը: • Բացատրի, թե ինչպես է մեդիան ազդում մեր մտքերի, զգացմունքների և վարքի վրա:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ֆիլմի դիտում-քննարկում (ինչպես է պատրաստվում գովազդը):

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	Տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ Գործնական ուսուցում՝ 6 ժամ
Հղումներ	1.«Մեդիամարտ» խաղ, թեմա 2 2.«Հաղորդակցության էվոլյուցիան» բաժինը «Մեդիա իգիտություն» ձեռնարկում, 3.«Ժուռնալիստիկա. ինչ, ինչպես, ինչու», Այդին Մորիկյան:

Թեմա 3	Տպագիր մեդիա/10 ժամ
նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> Աշակերտներին ծանոթացնել մամուլի աշխատանքին: Աշակերտի մոտ ձևավորել պարբերականների նյութերը վերլուծելու կարողունակություն: Հասկանալ տպագիր մեդիայի դաշտն ու առանձնահատկությունները:
Վերջնարդյունք	<ul style="list-style-type: none"> Նկարագրի՝ ինչպես են մարդիկ նույն աշխատանքներն իրականացրել մինչև այս տեխնոլոգիաների գոյությունը: Կարողանա որևէ հետաքրքիր թեմայով պատրաստել հոդված: Պատկերացնի տպագիր մամուլի դերը Հայաստանում այսօր և նախկինում:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Դպրոցում գործող «Դարանի» թերթում որևէ հետաքրքիր նյութի տպագրություն: Այցելություն որևէ թերթի հրատարակչություն:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	Տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ Գործնական ուսուցում՝ 6 ժամ
Հղումներ	1.«Մեդիամարտ» խաղ, թեմա 6, 2.«Մեդիայի վարպետությունն ու հնարքները» «Մեդիա իգիտություն» ձեռնարկում, 3.«Տպագիր մեդիա» «Մեդիագրագիտություն» ձեռնարկում, 4.«Ժուռնալիստիկա. ինչ, ինչպես, ինչու», Այդին Մորիկյան:

Թեմա 4	Չայնը և մեդիան/ 8 ժամ
Նպատակ	<ul style="list-style-type: none"> • Աշակերտների մոտ ձևավորել գիտելիքներ ռադիոյի աշխատանքի և այս մեդիայի առանձնահատկությունների մասին: • Աշակերտների համար բացահայտել մեդիա բաղադրիչների նշանակությունն ու արտահայտչամիջոցները: • Հասկանալ ձայնային մեդիայի առանձնահատկությունը և ձևաչափերը, ստեղծել ձայնային նյութեր:
Վերջնարդյունք	<ul style="list-style-type: none"> • Լսել ռադիոնյութի ծրագիր և քննարկել դրա կառուցվածքը: • Խմբային աշխատանքի միջոցով որևէ հետաքրքիր թեմայի շուրջ պատրաստել ձայնային ակնարկ և փոքրիկ ռադիոհաղորդում:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Տեսական և գործնական դասեր, այցելություն «Sputnik» ռադիո, ձայնագրում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	Տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ Գործնական ուսուցում՝ 4 ժամ
Հղումներ	<ol style="list-style-type: none"> 1.«Չայնը եւ մեդիան», «Մեդիագրագիտություն» ձեռնարկում, 2.«Մեդիայի վարպետությունն ու հնարքները», «Մեդիա iqիտություն» ձեռնարկում, 3. «Մեդիամարտ» խաղ, թեմա 7, 4. «Փողքասթինգ» դասընթացի ձեռնարկ https://media.am/hy/lab/2021/07/05/28734/

Թեմա 5	Պատկերը և մեդիան/ 12 ժամ
Նպատակ	<ul style="list-style-type: none"> • Հասկանալ վիզուալ մեդիայի նշանակությունն ու ազդեցությունը և

	<p>կարողանալ ստեղծել գրագետ լուսանկարներ ու տեսանյութեր:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Աշակերտին ծանոթացնել հեռուստատեսության աշխատանքին, նկարահանման և հեռուստամոնտաժի սկզբունքներին: • Ձևավորել գիտելիքներ հեռուստատեսային էթիկայի վերաբերյալ:
Վերջնարդյունք	<ul style="list-style-type: none"> • Կարողանան տարբերակել մեդիայի տեսակները: • Աշակերտները մշակեն և ներկայացնեն հեռուստատեսային որևէ նախագիծ:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Դիտել և քննարկել «մեկ օր հեռուստատեսությունում» տեսանյութը: Այցելություն որևէ հեռուստարձնկերություն: Գործնական դասերը խմբակի անդամ աշակերտները կկառուցեն դպրոցում գործող «Դարանի TV» և «Կրթագրույց» հաղորդումների աշխատանքների միջոցով. կպատրաստեն և իրենք կվարեն հաղորդումներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>Տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ Գործնական ուսուցում՝ 8 ժամ</p>
Հղումներ	<p>1.«Պատկերը եւ մեդիան», «Մեդիագրագիտություն» ձեռնարկում , 2.«Մեդիայի վարպետությունն ու հնարքները», «Մեդիա iqհտություն» ձեռնարկում, 3 «Մեդիամարտ» խաղ, թեմա 8, 4.«Հեռուստատեսային պատկերը և իրականությունը», Լ.Քալանթար, «Մեդիագրագիտություն» ձեռնարկում</p>

Թեմա 6	Նոր մեդիա: Ես՝ որպես մեդիագրագետ քաղաքացի/6 ժամ
Նպատակ	<ul style="list-style-type: none"> • Ծանոթացնել արդի զարգացող տեխնոլոգիաներին լայն իմաստով

	<p>ներառելով դրանց կիրառությունը տարբեր ոլորտներում:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Զարգացնել աշակերտների գիտելիքները ինտերնետի և մեդիայի նոր հնարավորությունների մասին: • Գնահատել համացանցի ազդեցությունը մարդու կյանքում, նաև լրատվության ու լրատվամիջոցների վրա: • Աշակերտների մոտ ձևավորել ինտերնետի վտանգներից խուսափելու և նոր մեդիան ճիշտ օգտագործելու կարողունակություններ: • Աշակերտներին ծանոթացնել սոցիալական ցանցերի գաղտնիության կարգավորումներին: • Օրինակներով բացատրել, թե ինչպես է հնարավոր պայքարել ինտերնետում առկա ֆեյք նորությունների, մանիպուլյացիաների և քարոզչությունների դեմ: • Զարգացնել կարողունակություններ թվային անվտանգության և մեդիա հիգիենայի վերաբերյալ:
Վերջնարդյունք	<ul style="list-style-type: none"> • Կարողանա պահպանել գաղտնիությունը և տվյալները սոցիալական մեդիայում: • Կարողանա բացատրել ինտերնետ ապահովության և անհատական տվյալների գաղտնիության գաղափարները: • Իմանա սոցիալական ցանցի վեբկայքերի օգտագործման դրական եղանակները: • Իմանալ վեբ միջավայրում սոցիալական ցանցերի, բլոգների, փոդքասթների և տեսաբլոգների միջոցով ինքնաներկայացման հիմունքները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Գործնական աշխատանքներ, համակարգիչ, էլեկտրոնային գրատախտակ: Ֆիլմեր ինտերնետի վտանգների և կանոնների մասին:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	Տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ Գործնական ուսուցում՝ 4 ժամ

Հղումներ	<p>1.«Նոր մեդիա», «Մեդիագրագիտություն» ձեռնարկում,</p> <p>2.«Մեդիայի տրանսֆորմացիան եւ մարդ-մեդիա ֆենոմենը» բաժնի առաջին մասը, «Մեդիա լգիտություն» ձեռնարկում,</p> <p>3. «Մեդիամարտ» իսադ, թեմա 9,</p> <p>4. Մուլտիմեդիա ժանրեր և օրինակներ- https://media.am/hy/lab/2011/10/10/816/</p>
----------	---

Google-ի կրթական գործիքները	6 ժամ	Տեսական` 1 ժամ Գործնական` 5 ժամ
Smart Notebook ծրագրի ուսուցում	6 ժամ	Տեսական` 1 ժամ Գործնական` 5 ժամ
PowerPoint ծրագրի ուսուցում	6 ժամ	Տեսական` 1 ժամ Գործնական` 5 ժամ

Ծրագրի նպատակը և խնդիրները`